

Absalon.

Mindefesten i Roskilde.

Ved Direktør *Arthur Fang.*

Paa højtidelig Maade er Absalon blevet mindet i København, Roskilde og Sorø i 800 Aaret for hans Fødsel. Søndag den 14. Oktober 1928 afholdtes Mindefesten i Roskilde efter Indbydelse af Roskilde Byraad, Roskilde Menighedsraad og Biskop H. Fønnesbech-Wulff.

En herlig, solmættet Efteraarsdag var den smukke Ramme om Festen. Om Morgenens fra Kl. 8½—9 blev der blæst Koraler fra Margrethe-Spiret paa Domkirken, og fra Kl. 9—10 kaldte Domkirkens Klokker, ogsaa den store Højtidsklokke, Festdeltagerne til Kirken. Alle Siddepladser var besat i Kirken, og de mange indbudte placeret paa Stolerækker i Kanikekoret og neden for dette, da Medlemmer af Kongehuset under Præludium fra Orglet Kl. 10 traadte ind i Kirken gennem Kongeporten. Efter Kongen og Dronningen fulgte Kronprinsen, Prins Knud, Prins Harald og Prinsesse Helene, Prinsesse Thyra samt Prins Gustav. Af de fremmede indbudte var kommet til Stede i Kirken: Statsminister Madsen-Mygdal, Kirkeminister Bruun-Rasmussen, Forsvarsminister S. Brorson og Undervisningsminister J. Byskov. Som officiel Repræsentant for den svenske Stat var mødt Legationssekretær Folke Wennerberg. Endvidere Biskop Dr. theol. Edv. Rodhe fra Lund, Landstingets Formand Jensen-Kleiss, Generalløjtnant Nyholm, Stiftsamtmand, Kammerherre Ammentorp, Biskop Dr. theol. H. Ostenfeld, Rektor magnificus Professor Martin Knudsen,

Decanus for det theologiske Fakultet Docent Bentzen, Departementchef Holbøll, Museumsdirektør Dr. phil. Mackeprang, Professor Dr. phil. Vilh. Andersen, Kontorchef Axel Juel, Organist N. R. Gade, Overbibliotekar Sven Dahl og Overbibliotekar Carl S. Petersen. Desuden var indbudte Folketingets Formand H. P. Hansen, Viceadmiral Amdrup og Folketingsmand Wejgaard, der var forhindret i at komme. Udenrigsminister, Dr. phil. L. Moltesen kunde paa Grund af Sygdom først give Møde som Taler om Eftermiddagen.

Mindefesten i Domkirken formede sig som et Led af Guds-tjenesten, inden for dennes Ramme. Efter Indgangsbønnen intonerede Orglet den norske Salme „Der stander et Hus i vort høje Nord“. Epistelen blev læst, og efter „Aleneste Gud i Himmerig“ prædikede Domprovst, Dr. theol. Martensen-Larsen over Dagens Tekst. Efter at første Afdeling af Axel Juels smukke Kantate var sunget, talte Biskop Fonnesbech-Wulff om „Absalon som Biskop i Roskilde“. — Og nu lød prægtigt sunget oppe fra Orglet af Koncertsanger, Organist Niels Rudolf Gade Kantatens skønne Solo-Parti: „Der sidder en blond Pariserklerk“. Koret sang: „Han drog til fremmed Lærdoms Land“, og man naaede til Kantatens Højdepunkt: „Under Stjernerummet duver Mast ved Mast“, baa-ret frem af Domkantor Emilius Bangerts pompøse og betagende Komposition for Solo, Kor og Instrumenter. Det var som Musikken og Sangen tændte et Baal, og da Luerne var holdt op at flamme, stod Lunde-Bispen, Dr. theol. Edv. Rodhe paa Prædikestolen og holdt sin Tale om „Absalon som Ærkebiskop i Lund“. Kantatens sidste Afdeling: „Vældigt han vakte sløve Sind og Sjæle“ blev sunget af Forsamlingen og Koret.

Nu traadte Lunds og Roskildes Bisper i deres prægtige Bispeskrud frem foran Alteret, Lunde-Bispen med den store gyldne Bispestav i Haanden. Biskop Rodhe bad Fadervor og Biskop Fonnesbech-Wulff lyste Velsignelsen. Saa sang alle sidste Vers af „Den signede Dag med Fryd vi ser“, og under Postludium af Domorganist Camillo Carlsen forlod den store Forsamling Kirken.

Anden Afdeling af Mindefesten holdtes om Eftermiddagen.

Kl. 3 i Hærens Gymnastiksal, der var pyntet med Flag. Talerstolen var opstillet midt for søndre Langvæg, og ikke langt fra Talerens Plads var 8. Regiments Musikkorps under E. K. Arnveds Ledelse placeret. Efter Højtidsmarchen af „Trymskviden“ gik Borgmester J. C. Sørensen paa Talerstolen og holdt sin Indledningstale. Efter at B. S. Ingemanns „I Danmark toner Kæmpesang“ var sunget, talte Udenrigsminister, Dr. phil. L. Moltesen om „Absalon som Statsmand“. Et Digt af Holger Begtrup „Mange Hundred Aar svandt hen“ blev af-sunget, og i Galla med funkende Ordner stod Professor, Dr. phil. Vilhelm Andersen høj og rank paa Talerstolen og holdt Foredraget om „Absalons Personlighed“, som Taleren paa Tryk har betitlet „Absalons Testamenter“.

Forsamlingen sang „Den signede Dag med Fryd vi ser“, og Orkestret afsluttede Festen med „Riberhusmarchen“.

Om Aftenen Kl. 7½ prædikede Biskop, Dr. theol. H. Ostfeld i Domkirken, og den smukke Kantate med den prægtige Musik blev gentaget.

Samtlige Talere har stillet deres Foredrag til Disposition for Hist. Samfund. Ligesom Kantatens Forfatter har overladt vort Samfund sit Digterværk til Optryk i Aarbogen.

Historisk Samfund for Københavns Amt er dem alle Tak skyldig.

Det første Billede er en Gengivelse efter et Fotografi af Ligstenen, der dækker Absalons Grav i Sorø Kirke. Fotografiet — det eneste, der eksisterer — er taget til Værket om Sorø, der udgives af Soransk Samfund, og Clichéen er af Museumsdirektør Dr. Mackeprang velvilligt udlånt til Hist. Samf. f. Kbh. Amt.

Absalon blev jordet paa den fornemste Plads, i Koret, foran Alteret. Dette er senere flyttet længere frem i Kirken, saa Graven som bekendt nu maa søges bag Altertavlen. Først var Graven dækket af en Kalksten uden Indskrift, senere af et Trædække med en udskåret versificeret Inskription. I Aaret 1536 lod Sorø Klosters sidste Abbed, Henrik Kristensen Tornekrans, den udhugne Ligsten lægge over Graven. Den er i sin Art den skønneste i Danmark, udtaler Dr. Mackeprang i Sorø-Bogen. Det er selvfølgelig ikke noget Portræt, men den

ukendte Kunstner har formaaet at skabe en myndig og storslaaet Præ-latskikkelse, et værdigt Minde om den store Ærkebiskop.

Billedet S. 335 er efter et Fotografi af Fjenneslevlille Kirke, taget for Nationalmuseet af Magister V. Hermansen. De fleste Billeder viser Kirken fra Syd. Dette, der er taget fra Nord, giver et langt bedre Indtryk af den kraftige, romanske Granitbygning.

Billedet S. 340 gengiver Bagsiden af en Mønt, slaaet i Lund paa Knud VI.s Tid. Ærkebiskoppen ses iklædt Pallium og med Baand paa Bispehuen; i højre Haand Korsstav, i venstre Krumstav; foroven to Kors.

Billedet S. 345 gengiver Bagsiden af en Mønt, slaaet i Roskilde paa Valdemar I.s Tid. Indskriften paa Latin er: Absalon Biskop. Til venstre for det biskoppelige Brystbillede en Krumstav, til højre en Bibel under en Stjerne. Under Billedet en Mur med en Port.

Billedet S. 347 gengiver en af de Mønter, der omtales i Foredraget. Den er slaaet i Nørrejylland paa Valdemar I.s Tid. Det er en Brakteat, en Mønt med Præg kun paa den ene Side. Sværd og Krumstav er lagt overkors og omgivet af fire Lilier.

S. 354 og S. 362 er gengivet Tegninger af den bekendte Sølvkalk og Guldfigerring med Safir, der blev taget op af Absalons Grav, da den sidst blev undersøgt i 1827. Ringen er gengivet i fuld Størrelse og Kalken i lidt under halv Størrelse.

Tegningerne af de tre Mønter er udført af Konservator P. Linde og viser Mønterne tre Gange forstørret.

Fotografiet af Fjenneslev Kirke og Tegningerne af Kalken og Ringen er velvilligt udlaaet af Nationalmuseet.

